

Zondag 14 juni 2020

11^e zondag door het jaar

Lezingen:

Exodus 19:1-6a

Rom 5: 6-11

Mat 9:36 - 10:8

Psalm 27 (GvL)

Welkom

U ziet het niet, maar ik sta hier voor een kerk in corona-opstelling. Honderd stoelen op 1,5 meter van elkaar. Philip Vos heeft afgelopen week de opstelling alvast uitgeprobeerd om te zien of het kan werken als we na 1 juli weer in levende lijve elkaar hier kunnen ontmoeten. Het ziet er een beetje wonderlijk uit, kleine eilandjes in onze kerkruimte. Ik hoop maar dat we als we hier weer samenkomen, die eilanden stevig met elkaar kunnen verbinden.

De afgelopen week is er een groeiende stroom berichten van mensen die, zoals dat tegenwoordig heet, wel klaar zijn met die 1,5 meter. Ze vinden dat het lang genoeg heeft geduurd. Ze vinden het teveel gevraagd.

Het laat nog eens zien hoe moeilijk het is om echt te veranderen. De afgelopen maanden zijn maanden van aanpassing geweest aan ongedachte omstandigheden. Maar echt veranderen, je levensstijl en gedrag aanpassen, blijkt veel moeilijker. Het vergt taai volhouden, discipline en kritisch naar jezelf kunnen kijken.

Als gelovige mensen weten we daar alles van. Ons leven richten op het voorbeeld van Jezus van Nazareth is een levenslange opgave, die flink wat vraagt en eigenlijk nooit klaar is. Het vraagt volhouden, discipline en kritisch naar je eigen levensstijl en gedrag kijken. Dat kunnen we niet alleen. Daar hebben we elkaar voor nodig. Vandaar dat we als gemeenschap samenkomen, ook al is het vandaag nog even virtueel. In verbondenheid luisteren we naar de schrift en verenigen we ons in ons bidden en zingen.

Overweging

Voelt U zich geroepen en gezond? Als U dit evangelie van Mattheus hoort denkt U dan: dat gaat over mij? Met dit verhaal word ook ik aangesproken? Of gaat dit over anderen, voorgangers, priesters, monniken, theologen? Zijn zij vooral degenen die goed moeten luisteren naar wat Jezus hier zegt tegen zijn leerlingen? Zijn wij ontvangers van de boodschap die wordt doorgegeven?

Het maakt, zo merk ik steeds, nogal wat uit hoe je zo'n verhaal uit het evangelie leest en hoe je jezelf daarmee identificeert. Hoe dichtbij haal je zo'n verhaal?

In onze katholieke traditie was de missionaris – het Latijnse woord *missio* betekent zending- degene die gezonden werd. Onze kerk is altijd rijk geweest aan zusters, broeders en paters en priesters die in de eigen samenleving of in veraf gelegen gebieden de verkondiging van het evangelie op zich namen. Als gelovigen konden we die taak met een gerust hart aan hen overlaten, ze hadden ervoor gekozen, ze waren ervoor opgeleid. Nu onze kerk met haar structuur langzamerhand ontmanteld is en het aantal kloosters, priesters, parochies in een vrije val is terecht gekomen die nog niet ten einde is, is het zaak om dit evangelie opnieuw te lezen. Misschien gaat het toch ook over ons, zijn in de persoon van de twaalf apostelen ook wij mensen met een zending, een opdracht. Ik geloof dat dat zo is en dat de toekomst van ons geloof en van onze geloofsgemeenschap afhangt van de invulling die wij aan onze zending geven.

In het evangelie worden ons vier boodschappen meegegeven over die zending. Wie worden er gezonden? Waarheen worden ze gezonden? Wat is de inhoud van de zending en hoe moeten ze die oppakken?

Twaalf apostelen worden gezonden. Als je de lijst ziet zoals die hier is weergegeven en de beschrijvingen dan is het een allegaartje. Er zitten een paar vissers bij, een inhagige belastingambtenaar, een fanatieke joodse revolutionair. Geen van allen heeft een opleiding op een talmoed-school ontvangen. Is Jezus niet zo kieskeurig of kijkt hij anders: niet naar opleidingsniveau, naar je afkomst en verleden, maar naar je toekomst. Voor mij is in ieder geval duidelijk dat je niet te snel moet zeggen dat jij daar niet geschikt voor bent. Ga er maar van uit dat ook onze namen, jouw naam, mijn naam, in dat rijtje thuis zou kunnen horen.

Tot wie zijn we gezonden? Naar de verloren schapen van Israël, niet naar de heidenen en de Samaritanen. Dat stuit ons misschien tegen de borst: waarom is Jezus zo exclusief. Het lijkt haast 'eigen volk eerst'. Om dat goed te begrijpen, moeten we ons realiseren dat het hele evangelie van Mattheus vooral geschreven is met het oog op de joodse gemeenschappen. En daar was reden toe. Als het evangelie ontstaat, is al duidelijk dat de beweging van Jezus sterk groeit in de Griekse en Romeinse omgeving. Het evangelie van Mattheus wil nog eens laten zien dat het ook voor de Joden is, Jezus is tenslotte een Jood en het christendom is geënt op de stam van het Jodendom. Maar misschien het belangrijkste: na de verwoesting van de Joodse tempel wil dit evangelie Joden met het evangelie van Jezus Christus een perspectief reiken.

Ik zou zeggen dat het ons laat zien dat er in eigen omgeving nog veel te doen is, dat we niet ver weg hoeven te kijken om te weten waar onze missionaire opdracht zou liggen. De verloren schapen van Israël zijn ook in onze samenleving dichtbij. Het zijn de mensen die in onze tijd erbij hangen, naar wie niemand omkijkt, die niet veel voorstellen omdat ze geen grote prestaties leveren, geen grote naam hebben. Het zijn de mensen die ondanks de schone schijn aan de buitenkant de zin van hun leven niet kunnen vinden, die de leegte in zichzelf niet kunnen vullen.

Wat moeten we doen? Het Rijk Gods verkondigen, zieken genezen doden tot leven wekken, duivels uitdrijven. Ga er maar aan staan. Geen eenvoudige opgaven zou je zeggen. In het evangelie van Mattheus heeft Jezus, voorafgaand aan de zending van de leerlingen, het dochtertje van Jairus ten leven gewekt, twee blinden genezen, een stomme genezen en een bloedvloeiende vrouw.

En nu zegt Jezus tegen hen: jullie kunnen dat ook. Er is zoveel ziekte, dood en geestelijke ellende die om menselijkheid vragen. Dat is niet voorbehouden aan artsen en therapeuten, ieder van ons heeft de kracht om leven te geven en door te geven. Wij allemaal kunnen duivels bezweren die ons van tijd tot tijd in de greep hebben. Het Rijk Gods is nabij, zegt Jezus. Dat moet je verkondigen. Het Rijk Gods is niet ver weg, aan het eind van een lange weg van maatschappelijke of politieke of economische veranderingen. Het is nabij wanneer je Gods Geest en genade laat voelen en zichtbaar maakt. Dat kan ieder van ons.

Hoe doen we dat? Je hoeft niets mee te nemen behalve wie je bent. Geen reiszak, geen dubbele kleding, niet allerlei zekerheden. Ga maar zoals je bent, zegt Jezus, dan zul je zien dat mensen ook goed voor jou zijn.

Met de apostelen zijn ook wij gezonden om te doen wat Jezus zelf heeft gedaan. Het gaat om Gods menselijkheid: verkondigen dat het Rijk Gods nabij is, mensen laten zien dat ziekte, dood en duivels niet het laatste woord hebben. Dat Gods menselijkheid groter is en overwint. Daar heb je niet meer voor nodig dan jezelf en Hij die met ons meegaat. We hoeven het niet alleen te doen. Hij zendt ons, maar is met ons.

René Grotenhuis